

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XI. Idem (a) Pisano Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

admittuntur, etiam publicatis atestationibus, ut probavi in cap. juravit 6. de probationibus.

(f) *Juramento recepto.* Sed quare à reo juramentum exigitur, cum actore non probante, ipse absolvendus sit, cap. 2. de probat. l. qui accusare, C. de edendo, l. si quidem, C. de excepti. & in cap. Christiani 32. q. 5. docetur, probatione cessante, vindictæ rationem conquirere, unde & Cassiodorus 7. variar. ait: *Reus qui dicitur, & probetur.* Apulejus 1. apolog. inquit: *Omnes homines res constituentur, si ei qui nomen cuiuspiam detulerat, nulla sit probandi necessitas, omnis contra facultas percunctandi.* Aliqui existimant in causis matrimonialibus specialiter in supplementum probationis juramentum deferri: ita docuerunt Fulchus lit. T. conclus. 540. num. 48. Camillus Borell. in summa decis. p. 1. tit. 54. num. 45. plures per Farinacium in fragm. crim. p. 2. lit. l. n. 1243. Alii rectius contrarium docent, videlicet nul-

lam specialitatem, quoad hanc partem dari inter causas matrimoniales, & cæteras. Ita Azor, Hostiensis & Mozius, laudati à Barbosa in select. ad texum in cap. vidua, de regul. num. 3. Alii discrimen constituunt inter causam, in quo petens juramentum suppletorium, pro matrimonio agit; & inter eum, in quo contra matrimonium actionem intendit. Primo casu locum esse juramento suppletorio, secundo verò casu juramentum deferri non posse. Ita Seraphinus, Aufrerius, & alii laudati à Barbosa ubi supra, num. 1. tandem ipse Barbosa ex aliis distinctionem affert inter eum casum, in quo ultra semiplenam probationem adsunt aliæ præsumptiones, & inter eum, in quo tantum semiplena probatio adest. Primo casu locum esse juramento suppletorio, secundo verò juramentum deferri non posse. Sed his omnibus distinctionibus omissis veram hujus difficultatis solutionem adduxi in d. c. 2. de probat.

CAPUT XI.

Idem (a) Pisano Episcopo.

EX litteris tuæ fraternitatis accepimus, quod cum puella quædam A. nomine jam ad annum 12. pervenisset, jurata fuit & desponsata cuidam puero, qui erat in anno nono, vel decimo & dimidio: tempore procedente, de voluntate matris & fratrum potius, quàm de sua, sicut asserit, ad domum patris prædicti pueri est ducta, ubi nolens & invita, sicut ab ore ipsius te audisse proponis, & tam per suasionibus, quàm minis parentum impulsâ moram per annum, & amplius habuit, & tandem inde recessit, & ad domum propriam est regressâ. Commonita verò à matre sua, & à te postmodum, sicut asseris, ad eum redire, penitus contradicit, asserens quod nunquam voluit, nec vult eum in virum habere, sed nubendi alii postulat facultatem. Unde quia super hoc quid agendum sit, à nobis tua fraternitas requisivit, cum jam dictus puer, sicut tuæ litteræ continebant, nondum ad XIII. annum ætatis suæ pervenerit, nec unquam ad eam puellam carnaliter accessum habuerit: d. t. presentibus litteris respondemus, quod si memorata puella per te ad hoc studiosè commonita, ut donec idem puer compleat decimumquartum annum suæ ætatis, expectet, ad commonitionem tuam non duxerit expectandum, ei secundum ea quæ proposita sunt, accipiendi alium virum in maritum, auctoritate nostra dare potes libertatem. Dat. Veron.

NOTÆ.

1. (a) *Pisano.* Ita etiam legitur in 1. collect. sub hoc titul. cap. 14. Id est Ubaldo Lanfranco, qui cum esset nobilis Pisanus, patriæ suæ Archiepiscopalem sedem obtinuit ex anno 1176. usque ad annum 1198. ut refert Ughellius tom. 3. Italia, fol. 478. De Metropoli Pisana nonnulla dixi in cap. 8. de temp. ordin.

COMMENTARIUM.

2. **I**n præsentibus textibus agitur de puella proxima pubertati, scilicet annum duodecimum agente, juxta adducta supra in cap. continebatur; quæ desponsata fuit impuberi habenti tantum no-

vem, vel decem annos, & cum traducta esset in domum sponsi ex consensu parentum, post majorem libertatem rediit in domum propriam; unde quærebatur; an cogenda esset expectare, ut sponsus ad nubentem ætatem perveniret? Et respondit Alexander, monendam esse eam ab Episcopo, ut expectet sponsi ætatem, quæ sponsus liquidò possit exprimere animi sui sententiam; non tamen ad id esse præcisè cogendam, quia rata non fuerunt sponsalia cum impubere contracta, nondum proximo pubertati; & quia ipsa quoque asseruit, se nunquam in eum consensisset & ita cum sponsalia ex defectu voluntatis ipsius nulla essent, non cogebatur pubes expectare impuberem, ut probavi supra in cap. de illis, ubi textum hunc exposui.

CAP.